

Bibliografia

PRACE ROMANA INGARDENA

- Ingarden R., *Człowiek i czas*, w: Ingarden R., *Księżeczka o człowieku*, wyd. IV, WL, Kraków 1987, s. 41–69.
- Ingarden R., *Człowiek i przyroda*, w: R. Ingarden, *Księżeczka o człowieku*, wyd. IV, WL, Kraków 1987, s. 13–18.
- Ingarden R., *Intuicja i intelekt u H. Bergsona*, w: Ingarden R., *Z badań nad filozofią współczesną*, PWN, Warszawa 1965.
- Ingarden R., *Kilka uwag o sztuce filmowej*, w: Ingarden R., *Studia z estetyki*, t. II, Warszawa 1958, s. 299–316.
- Ingarden R., *Konwersatorium o czasie 1947/48, protokoły posiedzeń. Kontynuacja*, Archiwum PAN, K III-26, j. 25.
- Ingarden R., *O dyskusji owocnej słów kilka*, w: Ingarden R., *Księżeczka o człowieku*, wyd. IV, WL, Kraków 1987, s. 173–176.
- Ingarden R., *O dziele literackim*, przeł. M. Turowicz, PWN, Warszawa 1998.
- Ingarden R., *O odpowiedzialności i jej podstawach ontycznych*, przeł. A. Węgrzeczki, w: Ingarden R., *Księżeczka o człowieku*, wyd. IV, WL, Kraków 1987, s. 73–169.

- Ingarden R., *O poznawaniu dzieła literackiego*, przeł. D. Gierulanka, PWN, Warszawa 1976.
- Ingarden R., *Przyczynowość. Wykłady w UJ, magnetofonowy odpis i notatki do wykładów w r. 1962/63*, Archiwum PAN, K III-26, j. 15.
- Ingarden R., *Rozważania dotyczące zagadnienia obiektywności*, przeł. D. Gierulanka, w: Ingarden R., *U podstaw teorii poznania*, PWN, Warszawa 1971, s. 451–490.
- Ingarden R., *Spór o istnienie świata*, wyd. III zmienione. Przygotowała i partie tekstu z języka niemieckiego przetłumaczyła Danuta Gierulanka, t. I oraz t. II cz. 1 i cz. 2, PWN, Warszawa 1987.
- Ingarden R., *Spór o istnienie świata*, t. III, przeł. D. Gierulanka, PWN, Warszawa 1981.
- Ingarden R., *Time and Modes of Being*, transl. H. Michejda, Charles C. Thomas Publisher, Springfield, Illinois, U.S.A. 1964.
- Ingarden R., *Utwór muzyczny i sprawa jego tożsamości*, w: Ingarden R., *Studia z estetyki*, t. II, Warszawa 1958.
- Ingarden R., *Wstęp do fenomenologii Husserla*, przeł. A. Półtawski, PWN, Warszawa 1974.

PRACE BEZPOŚREDNIO ZWIĄZANE Z FILOZOFIĄ CZASU ROMANA INGARDENA

- Augustynek Z., *Natura czasu*, PWN, Warszawa 1975.
- Bielawka M., *Czas*, w: Nowak A.J., Sosnowski L. (red.), *Słownik pojęć filozoficznych Romana Ingardena*, Universitas, Kraków 2001, s. 16–21.
- Bielawka M., *Tajemnica czasu w filozofii Romana Ingardena*, w: Stróżewski W., Węgrzecki A. (red.), *W kręgu filozofii Romana Ingardena*, PWN, Warszawa–Kraków 1995.
- Bielawka M., *The Mystery of Time in Roman Ingarden's Philosophy*, w: A.T. Tymieniecka (ed.), *Ingardeniana III*, „Analecta Husserliana”, t. XXXIII, Dordrecht 1991, s. 109–117.

- Błaszczyk P., *Ingarden o czasie*, cz. 1, „Kwartalnik Filozoficzny”, t. XXIV, z. 3, 1996; cz. 2. „Kwartalnik Filozoficzny”, t. XXIV, z. 4, 1996.
- Bolak E., *Wokół Ingardenowskiej ontologii zmiany*, „Kwartalnik Filozoficzny”, 26, 1998, z. 1, s. 79–95.
- Buda S., *Czas w przedmiotach – przedmioty w czasie*, „Edukacja Filozoficzna”, vol. 30, 2000, s. 59–68.
- Fizer J., *Fazy Ingardena, „Durée Réelle” Bergsona, strumień Williama Jamesa. Metaforyczne warianty rozumienia czasu czy wykluczające się pojęcia czasu?*, przeł. J. Hołówka, „Studia Filozoficzne”, nr 10–11(119–120), 1975, s. 27–43.
- Gierulanka D., *Filozofia Romana Ingardena. Próba wnikięcia w całość dzieła*, w: Augustynek Z., Kuczyński J. (red.), *Fenomenologia Romana Ingardena*, „Studia Filozoficzne” (wydanie specjalne), 1972.
- Kobiela F., *Typy przedmiotów czasowo określonych w ontologii R. Ingardena*, „Przegląd Filozoficzny”, nr 3, 2006, s. 139–152.
- Kogut R., *Koncepcja czasu w filozofii Romana Ingardena*, „Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego, Prace z Nauk Społecznych”, t. 4, 1977, s. 25–38.
- Kmiecikowski W., *Ingardenowska koncepcja czasu i osoby w drogą do nieobecnego Boga*, w: Jędraszewski M. (red.), *Filozofia chrześcijańska*, t. II. *Osoba i czas*, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Wydział Teologiczny, Poznań 2005, s. 63–89.
- Majewska Z., *Czas w ujęciu Romana Ingardena*, w: Nowicki A. (red.), *Czas w kulturze*, UMCS, Lublin 1983, s. 71–77.
- B. Ogrodnik, *Ontologia czasu konkretnego*, Wydawnictwo UŚ, Katowice 1995.
- Placek T., *Sposoby istnienia w czasie według R. Ingardena i A.N. Whiteheada. Uwagi o pewnym przypisie*, „Principia”, III, 1991, s. 103–114.
- Półtawski A., *The Problem of Time In the Philosophy of Roman Ingarden*, w: H. Eilstein (ed.), *A Collection of Polish Works on Philosophical Problems of Time and Spacetime*, Kluwer Academic Publishers, Dordrecht, Boston, London 2002.
- Stróżewski W., *Romana Ingardena filozofia czasu*, w: Janik J.A. (red.), *Nauka–Religia–Dzieje, XII Seminarium w Castel Gandolfo*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2004.
- Wojtysiak J., *Czy Roman Ingarden istnieje realnie w roku 1993 (Problemy Ingardenowej ontologii egzystencjalnej)*, w: Dębowski J. (red.), *Spór o Ingardena*, PTF Oddział w Lublinie, Wydawnictwo UMCS, Lublin 1994, s. 27–42.

PRACE POŚREDNIO ZWIĄZANE Z FILOZOFIĄ CZASU ROMANA INGARDENA

- Bielawka M., *Konstytucja wartości w czasie*, w: Lipiec J. (red.), *Ontologia wartości*, Lublin 1990, s. 149–156.
- Błaszczak P., *Przyczynowa struktura świata*, w: Nowak A.J., Sosnowski L. (red.), *Słownik pojęć filozoficznych Romana Ingardena*, Universitas, Kraków 2001, s. 239–245.
- Błaszczak P., *Związek przyczynowy w „Sporze o istnienie świata”*, „Kwartalnik Filozoficzny”, 27, 1999, s. 69–118.
- Czarnik T., *Czy wolność jest możliwa*, Aureus, Kraków 1999.
- Čapek M., *Bergson and Modern Physics*, Reidel, Dordrecht 1971.
- Galewicz W., *Sądy ontologiczne a istnienie*, „Studia Filozoficzne”, nr 2(183), 1981, s. 45–57.
- Gierulanka D., *Kształt metody fenomenologicznej w filozofii Romana Ingardena*, w: Perzanowski J. (red.), *Jak filozofować. Studia z metodologii filozofii*, PWN, Warszawa 1989, s. 96–110.
- Gucwa K. B., *Problem przyczynowości u D. Hume’a i R. Ingardena*, Wydawnictwo Naukowe PAT, Kraków 2004.
- Hartman J., *Sposób istnienia rzeczy materialnej według „Sporu o istnienie świata” Romana Ingardena*, seria RRR, nr 21, Lublin 1993.
- Ingarden R.S., *Próba częściowej reinterpretacji filozofii mojego ojca z punktu widzenia fizyki i japonistyki*, w: Perzanowski J., Pietruszczak A. (red.), *Od teorii literatury do ontologii świata*, Wydawnictwo UMK, Toruń 2003, s. 337–353.
- Jadacki J.J., *Analizy fenomenologiczne Romana Ingardena*, w: Jadacki J.J., *Orientacje i doktryny filozoficzne. Z dziejów myśli polskiej*, WFiSUW, Warszawa 1998.
- Kmiecikowski W., *Filozofia Kanta w realistycznej optyce Romana Ingardena*, w: Śnieżyński K. (red.), *Immanuel Kant i świat współczesny. W 200. rocznicę śmierci Immanuela Kanta*, UAM, Poznań 2004, s. 219–246.
- Kmiecikowski W., *Istnienie idealne i intencjonalne w ujęciu Romana Ingardena*, Semper, Warszawa 2006.

- Kobiela F., *Ontologiczne ujęcie przyczynowości u R. Ingardena*, „Kwartalnik Filozoficzny”, t. XXXV, z. 2, 2007, s. 73–96.
- Lipiec J., *Ontologia świata realnego*, PWN, Warszawa 1979.
- Łagosz M., *Realność czasu*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2007.
- Mordka A., *Przedmiot i sposób istnienia. Zarys ontologii egzystencjalnej Romana Ingardena*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2002.
- Ogrodnik B., *Ingarden*, Wiedza Powszechna, Warszawa 2000.
- Okopień K., *Uprzedmiotowanie. Krytyka ontologii Ingardena*, Wydział Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 1997.
- Perzanowski J., *Logiki modalne a filozofia*, w: Perzanowski J. (red.), *Jak filozofować. Studia z metodologii filozofii*, PWN, Warszawa 1989, s. 262–346.
- Rosiak M., *Spór o substancjalizm. Studia z ontologii Ingardena i metafizyki Whiteheada*, Wydawnictwo UŁ, Łódź 2003.
- Smolak M., *Filozofia człowieka u Romana Ingardena*, Wydawnictwo UJ, Kraków 2003.
- Stróżewski W., *Dialektyka twórczości*, PWM, Kraków 1983.
- Stróżewski W., *Ontologia*, Znak, Kraków 2004.
- Szczepański A., *Ingardenowska koncepcja związku przyczynowego*, w: Augustynek Z., Kuczyński J. (red.), *Fenomenologia Romana Ingardena*, „Studia Filozoficzne”, wydanie specjalne, Warszawa 1972, s. 253–258.
- Szczepański A., *Postowie fizyka*, w: Ingarden R., *Spór o istnienie świata*, t. III, PWN, Warszawa 1981, s. 424–428.
- Tarnowski K., *Zagadnienie Boga w „Sporze o istnienie świata”*, w: Węgrzecki A., (red.), *Roman Ingarden a filozofia naszego czasu*, PTF, Kraków 1995, s. 63–80.
- Wojtysiak J., *Wiele czy jedna odmiana istnienia? Tomistyczna krytyka Ingardenowego pluralizmu egzystencjalnego*, w: Węgrzecki A. (red.), *Roman Ingarden a filozofia naszego czasu*, PTF, Kraków 1995, s. 81–90.

ZBIORY ARTYKUŁÓW DOTYCZĄCYCH PROBLEMATYKI CZASU BĄDŹ FILOZOFII ROMANA INGARDENA

- Augustynek Z., Kuczyński J. (red.), *Fenomenologia Romana Ingardena*, „Studia Filozoficzne”, wydanie specjalne, Warszawa 1972.
- Callender C. (ed.), *Time, Reality & Experience*, Cambridge University Press, 2002.
- Chrudzimski A. (ed.), *Existence, Culture, and Persons: The Ontology of Roman Ingarden*, Ontos, Frankfurt 2005.
- Čapek M. (ed.), *The Concepts of Space and Time. Their Structure and Development*, D. Reidel publishing Company, Dordrecht/Boston 1976.
- Dębowski J. (red.), *Spór o Ingardena. W setną rocznicę urodzin*, PTF Oddział w Lublinie, Wydawnictwo UMCS, Lublin 1994.
- Eilstein H. (ed.), *A Collection of Polish Works on Philosophical Problems of Time and Spacetime*, Kluwer Academic Publishers, Dordrecht, Boston, London 2002.
- Gale R.M. (ed.), *The Philosophy of Time. A Collection of Essays*, MacMillan, London, Melbourne 1968.
- Heller M., Mączka J. (red.), *Czas...*, Biblos, Tarnów, OBI, Kraków 2001.
- Nowak A.J., Sosnowski L. (red.), *Słownik pojęć filozoficznych Romana Ingardena*, Universitas, Kraków 2001.
- Nowicki A. (red.), *Czas w kulturze*, UMCS, Lublin 1983.
- Perzanowski J. (red.), *Jak filozofować. Studia z metodologii filozofii*, PWN, Warszawa 1989.
- Perzanowski J., Pietruszczak A. (red.), *Od teorii literatury do ontologii świata*, Wydawnictwo UMK, Toruń 2003.
- Przestrzeń, czas, ruch*, przeł. M. Korzeniowska i inni, PWN, Warszawa 1976.
- Snihur S. (red.), *Czas i trwanie*, Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2002.
- Stróżewski W., Węgrzecki A. (red.), *W kręgu filozofii Romana Ingardena*, PWN, Warszawa–Kraków 1995.
- Tymieniecka A.T. (ed.), *For Roman Ingarden. Nine Essays in Phenomenology*, S-Gravenhage 1959.

- Tymieniecka A.T. (red.), Ingardeniana, „Analecta Husserliana”, t. IV, Dordrecht 1974.
- Tymieniecka A.T. (red.), Ingardeniana II, „Analecta Husserliana”, t. XXX, Dordrecht 1990.
- Tymieniecka A.T. (red.), Ingardeniana III, „Analecta Husserliana”, t. XXXIII, Dordrecht 1991.
- Węgrzecki A. (red.), *Roman Ingarden a filozofia naszego czasu*, PTF, Kraków 1995.
- Żarnecka Z. (red.), *Szkice filozoficzne. Romanowi Ingardenowi w darze*, Warszawa–Kraków 1964.
- „Życie i Myśl”, wydanie specjalne poświęcone Romanowi Ingardenowi, nr 1(18), 1968.

INNE

- Askin J., *Kierunek upływu czasu a czasowa struktura procesów*, w: *Przestrzeń, czas, ruch*, przeł. M. Korzeniowska i inni, PWN, Warszawa 1976, s. 63–90.
- Augustyn (św.), *Wyznania*, przeł. W. Kubiak, PWN, Warszawa 1995.
- Augustynek Z., *Czasoprzestrzeń. Eseje filozoficzne*, Wydział Filozofii i Socjologii UW, Warszawa 1987.
- Augustynek Z., *Przeszłość, teraźniejszość, przyszłość*, PWN, Warszawa 1979.
- Arystoteles, *Fizyka*, przeł. K. Leśniak, w: Arystoteles, *Dzieła*, t. 2, PWN, Warszawa 1990.
- Arystoteles, *Hermeneutyka*, przeł. K. Leśniak, w: Arystoteles, *Dzieła*, t. 1, PWN, Warszawa 1990.
- Ayer A.J., *Problem poznania*, przeł. E. König-Chwedeńczuk, PWN, Warszawa 1965.
- Barrow J., *Teorie Wszystkiego*, przeł. J. Czerniawski, T. Placek, Znak, Kraków 1995.
- Bergson H., *Ewolucja twórcza*, przeł. F. Znaniński, Warszawa 1957.

- Bielawka M., *Dwa oblicza świadomości w filozofii Romana Ingardena*, „Kwartalnik Filozoficzny”, t. XXIII, z. 1, 1995, s. 129–135.
- Blausteinowa E., *W sprawie pojęć samoistności i niesamoistności*, w: *Księga Pamiątkowa PTF we Lwowie 1904–1929*, Lwów 1931, s. 143–168.
- Borges H.L., *Czas*, przeł. A. Elbanowski, „Literatura na Świecie”, nr 12(209), 1988, s. 36–44.
- Bradley F.H., *Zjawisko a rzeczywistość*, przeł. J. Szymura, Wydawnictwo Comer, Toruń 1996.
- Broad C.D., *Scientific Thought*, Kegan Paul, Trench, Turner & CO., LTD., London 1927.
- Brough J.B., *Time*, w: *Encyclopedia of Phenomenology*, Kluwer Academic Publishers, Dordrecht/Boston/London 1997, s. 698–703.
- Buczyńska-Garewicz H., *Metafizyczne rozważania o czasie*, Universitas, Kraków 2003.
- Bunge M., *O przyczynowości. Miejsce zasady przyczynowej we współczesnej nauce*, przeł. S. Amsterdamski, PWN, Warszawa 1965.
- Czerniawski J., *Flow of Time as a Selection Rule in General Relativity*, w: Eilstein H. (ed.), *A Collection of Polish Works on Philosophical Problems of Time and Spacetime*, Kluwer Academic Publishers, Dordrecht, Boston, London, 2002, s. 57–72.
- Czerniawski J., *Zrozumieć teorię względności*, Wydawnictwo Tasso, Kraków 1993.
- Davies P., *Czas. Niedokończona rewolucja Einsteina*, przeł. L. Pallas, Prószyński i Ska, Warszawa 2002.
- Denbigh K.G., *Świat i czas*, przeł. J. Mielicki, PWN, Warszawa 1979.
- Dummett M., *Logiczna podstawa metafizyki*, przeł. W. Sady, PWN, Warszawa 1998.
- Gajda J., *Sofiści*, WP, Warszawa 1989.
- Gierulanka D., *Przedmowa tłumacza*, w: Ingarden R., *Spór o istnienie świata*, t. III, PWN, Warszawa 1981, s. 5–12.
- Gierulanka D., *Teoria poznania bez kompromisów*, „Życie i Myśl”, nr 1(18), 1968, s. 47–64.
- Gołosz J., *Filozofów zmagania z czasem*, „Wiedza i Życie”, nr specjalny 1/2006, s. 68–73.

- Gołosz J., *Spór o naturę czasu i przestrzeni. Wybrane zagadnienia filozofii czasu i przestrzeni Johna Earmana*, Wydawnictwo UJ, Kraków 2001.
- Grünbaum A., *Philosophical Problems of Space and Time*, Dordrecht, Boston 1973.
- Grygianiec M., *Identyczność i trwanie. Studium ontologiczne*, Semper, Warszawa 2007.
- Grygianiec M., *Metafizyka endurantyzmu*, „Edukacja Filozoficzna”, vol. 40, 2005, s. 139–150.
- Heller M., *Fizyka ruchu i czasoprzestrzeni*, PWN, Warszawa 1993.
- Heller M., *Mechanika kwantowa dla filozofów*, OBI, Kraków 1996.
- Hempoliński M., *Filozofia współczesna. Wprowadzenie do zagadnień i kierunków*, PWN, Warszawa 1989.
- Hinckfuss I., *The Existence of Space and Time*, Clarendon Press, Oxford 1975.
- Hintikka J., *Knowledge and the Known. Historical Perspectives on Epistemology*, D. Reidel Publishing Company, Dordrecht, Boston 1974.
- Hudzik J.P., *Kant a Ingarden*, w: Dębowski J. (red.), *Spór o Ingardena. W setną rocznicę urodzin*, PTF Oddział w Lublinie, Wydawnictwo UMCS, Lublin 1994, s. 89–107.
- Husserl E., *Idee czystej fenomenologii i fenomenologicznej filozofii*, przeł. D. Gierulanka, PWN, Warszawa 1967.
- Husserl E., *Wykłady z fenomenologii wewnętrznej świadomości czasu*, przeł. J. Sidorek, PWN, 1989.
- James W., *Principles of Psychology*, Henry Holt, New York 1890.
- Jaques E., *The Form of Time*, Crane Russak New York, Heineman London 1982.
- Johansson I., *Roman Ingarden and the Problem of Universals*, w: S. Lapointe, J. Woleński, D. Marion (eds), *The Golden Age of Polish Philosophy. Kazimierz Twardowski's Philosophical Legacy*, Springer, Berlin 2006.
- Jusiak J., *Pojęcie czasu u Jamesa i Whiteheada*, „Studia Whiteheadiana”, 2006, s. 59–77.
- Kant I., *Krytyka czystego rozumu*, przeł. R. Ingarden, PWN, Warszawa 1957.
- Kant I., *Prolegomena do wszelkiej przyszłej metafizyki, która będzie mogła wystąpić jako nauka*, przekład B. Bornsteina na nowo opracowała J. Suchorzewska, PWN, Warszawa 1993.

- Kołakowski L., *Horror metafizyczny*, przeł. M. Panufnik, w: Kołakowski L., *Jeśli Boga nie ma... Horror metafizyczny*, Zysk i S-ka Wydawnictwo, Poznań 1999.
- Kopczyński W., Trautman A., *Czasoprzestrzeń i grawitacja*, PWN, Warszawa 1981.
- Kowalski J., *Problem absolutu w filozofii Romana Ingardena*, „Częstochowskie Studia Teologiczne”, III, 1975, s. 163–184.
- Kowalski J., *Romana Ingardena koncepcja materii i formy*, „Roczniki Filozoficzne”, t. XIV, z. 3, 1966, s. 99–123.
- Krajewski S., *Analiza niestandardowa – nowe słowo w podstawach rachunku różniczkowego i całkowego*, „Studia Filozoficzne”, nr 1(22), 1976, s. 109–124.
- Krajewski W., *Związek przyczynowy*, PWN, Warszawa 1967.
- Kroński T., *Świat w klamrach ontologii*, „Myśl Filozoficzna”, nr 3, 1952, s. 318–331.
- Krzysztofiak W., *Problem opozycji realizmu i idealizmu epistemologicznego. Analityczne studium nad ontologią negatywnych stanów rzeczy Romana Ingardena*, Wydawnictwo UMCS, Lublin 1999.
- Kurpiewski W., *Czy i jak rzeczy istnieją. Analiza buddyjska*, „Zeszyty Naukowe AGH”, Kraków 1993, s. 75–86.
- Lem S., *Sto trzydzieści siedem sekund*, w: Lem S., *Maska*, WL, Kraków, 1977.
- Łagowski B., *Co jest lepsze od prawdy*, WL, Kraków 1986.
- Łukasiewicz J., *O determinizmie*, w: Łukasiewicz J., *Z zagadnień logiki i filozofii. Pisma wybrane*, PWN, Warszawa 1961.
- Majewska Z., *Przestrzeń w ujęciu Romana Ingardena*, w: Nowicki A. (red.), *Filozofia przestrzeni*, UMCS Lublin 1985, s. 47–67.
- Majewska Z., *Spór o istnienie świata – spojrzenie historyczno-porównawcze*, w: Hartman J., *Sposób istnienia rzeczy materialnej według „Sporu o istnienie świata” Romana Ingardena*, seria RRR, nr 21, Lublin 1993, s. 129–136.
- Marciszewski W. (red.), *Mała encyklopedia logiki*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław, Warszawa, Kraków 1970.
- McTaggart J.M.E., *Nierealność czasu*, w: Hempoliński M. (red.), *Ontologia. Antologia tekstów filozoficznych*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1994, s. 362–368.

- Mehlberg H., *Time, Causality and Quantum Theory. Studies in the Philosophy of Science*, D. Reidel Publishing Company, Dordrecht/Boston/London 1980.
- Mejbaum W., Żukrowska A., *Ociosywanie tradycji. Esej filozoficzno-historyczny*, US, Szczecin 2002.
- Mejbaum W., Żukrowska A., *Literat cywilizowanego świata*, KiW, Warszawa 1985.
- Mejbaum W., *Ludzie i ludzkie światy subiektywne. Tło epistemiczne*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2000.
- Michalski B., *Metafizycy polskiej filozofii. Ingarden, Witkacy, Leszczyński*, IFiS PAN: Collegium Civitas Press, Warszawa 2002.
- Mutschler H.D., *Wprowadzenie do filozofii przyrody*, przeł. J. Bremer, WAM, Kraków 2005.
- Newton I., *Mathematical Principles of Natural Philosophy*, transl. A. Motte, University of California Press, Berkeley 1947. Polskie tłumaczenie *Scholium*, przeł. A. Michalik, w: „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce”, VIII, 1986.
- Nowak A., *Fundament bytowy – podstawa bytowa*, w: Nowak A. J., Sosnowski L. (red.), *Słownik pojęć filozoficznych Romana Ingardena*, Universitas, Kraków 2001, s. 78–81.
- Nowak A.J., *Ingarden contra Ingarden. Studia z pogranicza ontologii, filozoficznej semiotyki i teorii wartości*, Zakład Estetyki IF UJ, Kraków 1990.
- Ogrodnik B., *Polemika z Ingardenowską teorią idei*, „Folia Philosophica”, nr 10, 1992, s. 45–56.
- Okopień K., *Czy Ingarden jest fenomenologiem*, „Studia Filozoficzne”, nr 5, 1989, s. 119–129.
- Olbromski C.J., *Kategoria „teraz” we współczesnej fenomenologii czasu*, UMCS, Lublin 2005.
- Pascal B., *Rozważania ogólne nad geometrią*, w: Pascal B., *Rozprawy i listy*, przeł. T. Żeleński Boy, J. Tazbir, PAX 1962.
- Piotrkowski R., *Od ciągów czasowych do hibernacji świata. O filozoficznych koncepcjach czasu*, w: Wierciński A. (red.), *O naturze czasu*, ZAOiPINP WZiA AŚ, Kielce, ZAHIA UW, Warszawa 2004, s. 261–273.

- Placek T., *Branching for a Transcendent Time*, w: Eilstein H. (ed.), *A Collection of Polish Works on Philosophical Problems of Time and Spacetime*, Kluwer Academic Publishers, Dordrecht, Boston, London 2002, s. 73–92.
- Placek T., *Czas i przemijanie*, w: Heller M., Mączka J. (red.), *Czas...*, Kraków 2001, s. 84–103.
- Placek T., *Is Nature Deterministic?*, Jagiellonian University Press, Kraków 2002.
- Placek T., *Paradoksy ruchu Zenona z Elei a problem continuum. Dychotomia*, „Studia Filozoficzne”, nr 4(281), 1989, s. 57–73.
- Poczobut R., *Romana Ingardena fenomenologia bytu idealnego. Studium krytyczne*, Wydawnictwo UMCS, Lublin 1995.
- Poidevin le R., *Continuants*, w: E. Craig (ed.), *Routledge Encyclopedia of Philosophy*, vol. 2, Routledge, London and New York 1998, s. 652–654.
- Popper K.R., *Wiedza obiektywna. Ewolucyjna teoria epistemologiczna*, przekł. A. Chmielewski, PWN, Warszawa 2002.
- Popper K.R., *Wszechświat otwarty. Argument na rzecz indeterminizmu*, przekł. A. Chmielewski, Znak, Kraków 1996.
- Półtawski A., *Realizm fenomenologii. Husserl – Ingarden – Stein – Wojtyła. Odczyty i rozprawy*, Rolewski, Toruń 2001.
- Price H., *Strzałka czasu i punkt Archimedes*, przekł. P. Lewiński, Amber, Warszawa 1997.
- Prigogine I., Stengers I., *Z chaosu ku porządkowi*, przekł. K. Lipszyc, PIW, Warszawa 1990.
- Prior A.N., *Formal Logic*, Clarendon Press, Oxford 1962.
- Prior A.N., *Past, Present and Future*, Oxford University Press, Oxford 1967.
- Raju C.K., *The Eleven Pictures of Time. The Physics, Philosophy, and Politics of Time Beliefs*, SAGE Publications New Dehli, Thousand Oaks, London 2003.
- Reichenbach H., *The Philosophy of Space and Time*, Dover, New York 1958.
- Ricci G., *Time Consciousness. The Philosophical Uses of History*, Transaction Publishers, New Brunswick, New Jersey 2002.
- Schlegel R., *Time and Physical World*, Michigan State University Press, 1961.
- Shoemaker S., *Time without Change*, „Journal of Philosophy”, 66, 1969, s. 363–381.

- Sklar L., *Space, Time and Spacetime*, University of California Press, Berkeley, Los Angeles, London 1977.
- Sklar L., *Time*, w: E. Craig (ed.), *Routledge Encyclopedia of Philosophy*, vol. 9, Routledge, London and New York 1998, s. 413–417.
- Smith Q., *Time and Degrees of Existence: A Theory of 'Degree Presentism'*, w: Callender C. (ed.), *Time, Reality, Experience*, Cambridge 2002, s. 119–136.
- Snihur S., *Czas i przemijanie. Studium filozoficzne*, Wydawnictwo SGGW-AR, Warszawa 1990.
- Snihur S., *On Existence of the Future*, w: H. Eilstein (ed.), *A Collection of Polish Works on Philosophical Problems of Time and Spacetime*, Kluwer Academic Publishers, Dordrecht, Boston, London 2002, s. 127–136.
- Stępień A., *Romana Ingardena ontologia formalna*, w: Stróżewski W., Węgrzecki A. (red.), *W kręgu filozofii Romana Ingardena*, PWN, Warszawa–Kraków 1995, s. 57–61.
- Strawson P.F., *Indywidualia*, przeł. B. Chwedeńczuk, Instytut Wydawniczy PAX, Warszawa 1980.
- Stróżewski W., *Fenomenologia analityczna Romana Ingardena. Zarys problematyki*, „Kwartalnik Filozoficzny”, t. XXI, z. 1, 1993, s. 5–11.
- Stróżewski W., *Jakości metafizyczne*, w: Perzanowski J., Pietruszczak A. (red.), *Od teorii literatury do ontologii świata*, Wydawnictwo UMK, Toruń 2003, s. 81–91.
- Stróżewski W., *O metodzie fenomenologii*, w: Perzanowski J. (red.), *Jak filozofować. Studia z metodologii filozofii*, PWN, Warszawa 1989, s. 78–95.
- Stróżewski W., *Ontologia, metafizyka, dialektyka*, w: Augustynek Z., Kuczyński J. (red.), *Fenomenologia Romana Ingardena*, „Studia Filozoficzne”, wydanie specjalne, Warszawa 1972, s. 209–228.
- Stróżewski W., *O swoistości sposobu istnienia człowieka*, w: Węgrzecki A. (red.), *Roman Ingarden a filozofia naszego czasu*, PTF, Kraków 1995, s. 123–132.
- Such J., *Czas i przestrzeń*, w: Cackowski Z. (red.), *Filozofia a nauka. Zarys encyklopedyczny*, PAN 1987, s. 61–75.
- Swiderski E.M., *Zagadkowe rozróżnienie Ingardenowskie: ontologia-metafizyka*, przeł. Cz. Porębski, w: Stróżewski W., Węgrzecki A. (red.), *W kręgu filozofii Romana Ingardena*, PWN, Warszawa–Kraków 1995, s. 41–56.

- Szewczyk J., *Krytyka teorii przyczynowości Dawida Hume'a. Na podstawie I tomu „Traktatu o naturze ludzkiej”*, WL, Kraków 1980.
- Szumilewicz I., *O kierunku upływu czasu*, PWN, Warszawa 1964.
- Święcicka K., *Husserl*, Wiedza Powszechna, Warszawa 1993.
- Tarnowski K., *Zagadnienie Boga w „Sporze o istnienie świata”*, w: Węgrzecki A. (red.), *Roman Ingarden a filozofia naszego czasu*, PTF, Kraków 1995, s. 63–80.
- Tatarkiewicz W., *Historia filozofii*, t. 3, PWN, Warszawa 1997.
- Tempczyk, M., *Fizyka a świat realny. Elementy filozofii fizyki*, PWN, Warszawa 1991.
- Tempczyk, M., *Ontologia świata przyrody*, Universitas, Kraków 2005.
- Tempczyk, M., *Świat harmonii i chaosu*, PIW, Warszawa 1995.
- Tempczyk M., *Teoria względności w oczach kantysty*, w: Cassirer E., *Kant a teoria względności*, przeł. P. Parszutowicz, Wydawnictwo Marek Derewiecki, Kęty 2006, s. 3–15.
- Thomasson A.L., *Ingarden and the Ontology of Cultural Objects*, w: Chrudzimski A. (ed.), *Existence, Culture, and Persons: The Ontology of Roman Ingarden*, Ontos, Frankfurt 2005, s. 115–136.
- Tischner J., *Ingarden – Husserl: Spór o istnienie świata*, w: Augustynek Z., Kuczyński J. (red.), *Fenomenologia Romana Ingardena*, „Studia Filozoficzne”, wydanie specjalne, Warszawa 1972, s. 127–143.
- Wachter von D., *Roman Ingarden's Ontology: Existential Dependence, Substances, Ideas, and Other Things Empiricists Do Not Like*, w: Chrudzimski A. (ed.), *Existence, Culture, and Persons: The Ontology of Roman Ingarden*, Ontos, Frankfurt 2005, s. 52–88.
- Waszchenko P., *Idee i możliwości*, „Życie i Myśl”, nr 1(18), 1968, s. 65–77.
- Whitehead A.N., *Nauka i świat nowożytny*, przeł. M. Kozłowski, M. Pieńkowski, Znak, Kraków 1987.
- Widomski J., *Ontologia liczby*, Wydawnictwo UJ, Kraków 1996.
- Woleński J., *Filozoficzna szkoła lwowsko-warszawska*, PWN, Warszawa 1985.
- Woleński J., *Momenty bytowe i modalności*, w: Stróżewski W., Węgrzecki A. (red.), *W kręgu filozofii Romana Ingardena*, PWN, Warszawa–Kraków 1995, s. 79–89.

Zwart P.J., *The Flow of Time*, w: Suppes P., (ed), *Space, Time and Geometry*, D. Reidel Publishing Company, Dordrecht-Holland/Boston-U.S.A. 1973, s. 130–156.

Żegleń U., *Modalność w logice i filozofii. Podstawy ontyczne*, Polskie Towarzystwo Semiotyczne, Warszawa 1990.

Żegleń U., *Pojęcie indywiduum w ontologii Ingardena a niektóre problemy współczesnej filozofii języka*, w: Dębowski J. (red.), *Spór o Ingardena. W setną rocznicę urodzin*, PTF Oddział w Lublinie, Wydawnictwo UMCS, Lublin 1994, s. 43–52.

- Ackemaier 70
 Arystoteles 16, 21, 34, 36, 60, 70, 74, 120, 121, 183, 187
 Augustyn, zwidy 8, 16–18, 39, 92, 116, 119, 123–124, 135, 139, 142, 163, 196, 199, 205, 262, 263, 273, 317
 Augustyn z Salawy 11, 172, 330
 Ayer Alfred Jules 259
 Bar James 136
 Beethoven Ludwig van 98
 Bergson Henri 8, 10, 11, 13, 18, 20–22, 26, 34, 36, 57, 64, 94, 108, 169, 131, 131, 153, 157, 169, 172, 205, 224, 228, 232, 246, 261, 269, 274, 316, 325, 332
 Berolusamy Ludwig von 34, 243
 Białycki Maria 10, 14, 89, 146
 Biber Andreas 207
 Białowiersza Eugenia 31
 Białycki Piotr 18, 12, 14, 111, 142, 247, 297, 298, 305, 311, 329
 Bolak Edward 211
 Borges Jorge Luis 66, 96
 Bradley Francis Herbert 16, 19, 24
 Bremer Józef 30
 Brentano Franz 22, 28, 133
 Broad Charles Herbert 24, 198
 Brzozowski Stanisław 132
 Buda Stanisław 206
 Caelander Gode 198
 Czacki Mił 13
 Chmielewski Adam 13, 273, 263
 Chopin Fryderyk 98, 99
 Chicago 187
 Chwedeńczuk Słodan 97
 Clark Samuel 23
 Clay E. R. (wsk. E. Robert Kelly) 264
 Conrad Joseph 91
 Conrad Waldemar 98, 99
 Corzear Julio 93
 Craig Edward 21
 Cullinan Oscar 156
 Czarnik Edward 290
 Czerniakowski Jan 233
 Davies Paul 224
 Dedekind Richard 301, 302
 Denbigh Kenneth G. 17, 114, 115, 118, 192, 193
 Descartes René 38, 145
 Dębski Józef 40, 76, 178
 Dittler Wilhelm Christian Ludwig 30
 Duns Scotus Michael 16, 30
 Duns Scotus Jan 241
 Eddington Arthur 17
 Eddington John 23
 Einstein Albert 124, 233
 Einstein Albert 19, 22, 22, 171, 172, 123, 233
 Epistola 272
 Euklides 171
 Faulkner William 91
 Findlay John Norman 24
 Fregi Gertlof 198